

Τράπεζα Θεμάτων Αρχές Φιλοσοφίας Β' Λυκείου

GI_V_FIL_0_14844

ΘΕΜΑ 240^ο**ΟΜΑΔΑ Α****ΘΕΜΑ Α1**

1α. Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

1. Η επιτελεστική λειτουργία της γλώσσας δίνει έμφαση στις λεκτικές πράξεις, στο γεγονός δηλαδή ότι με τη γλώσσα κάνουμε διάφορα πράγματα, όπως όταν υποσχόμαστε κάτι ή παρακαλούμε για κάτι.
2. Από το γεγονός ότι σε παλαιότερες εποχές οι ανθρωποθυσίες ήταν αποδεκτές σε κάποιους λαούς, συνάγεται το συμπέρασμα ότι δεν υπάρχουν κοινά ηθικά κριτήρια σε όλους τους ανθρώπους και σε όλες τις εποχές.
3. Οι φιλόσοφοι που μας καλούν να προσέξουμε τις συνέπειες των πράξεών μας ακολουθούν την αρετολογική ηθική του Αριστοτέλη.
4. Οι ορθολογιστές φιλόσοφοι δέχονται ότι η γνώση μας για τον κόσμο προέρχεται κυρίως από τις αισθήσεις.
5. Στη θεωρία του κοινωνικού συμβολαίου του Ρουσό η έννοια της γενικής βούλησης, που εκφράζεται μέσα από τη συμφωνία για τη μορφή της διακυβέρνησης, κατέχει σπουδαίο ρόλο.

(μονάδες 10)

1β. Να αποδώσετε το φιλοσοφικό περιεχόμενο των όρων: ντετερμινισμός (αιτιοκρατία), λειτουργισμός, σκεπτικισμός.

(μονάδες 15)**1α**

1-Σ, 2-Σ, 3-Λ, 4-Λ, 5-Σ

1β

Ντετερμινισμός ή αιτιοκρατία: Είναι η φιλοσοφική τάση από την αρχαιότητα ως σήμερα που αποδέχεται την ύπαρξη της αιτιότητας, την καθολική αιτιώδη και νομοτελειακή συνάφεια όλων των φαινομένων.

Σκεπτικισμός: Φιλοσοφική θεωρία που έχει ως αντικείμενο έρευνας τη γνώση και υποστηρίζει ότι ο άνθρωπος είναι ανίκανος να αποκτήσει σωστή και έγκυρη γνώση.

Λειτουργισμός: Το φιλοσοφικό μοντέλο σύμφωνα με το οποίο η συνείδηση παρομοιάζεται με το λογισμικό ενός υπολογιστή (software), ενώ το σώμα παρουσιάζεται με το υλικό από το οποίο είναι φτιαγμένος ο υπολογιστής (hardware). Εκείνο που ονομάζεται ψυχή, πνεύμα ή νου δεν είναι τίποτα περισσότερο από το σύνολο των λειτουργιών επεξεργασίας «εισερχόμενων δεδομένων» και «παραγωγής αντιδράσεων» του οργανισμού, δηλαδή των συμπεριφορικών εκδηλώσεων και πράξεων.

ΘΕΜΑ Α2

2α. Με ποια επιχειρήματα ένας ωφελμιστής θα δικαιολογούσε την εφαρμογή της θανατικής ποινής;

(μονάδες 12)

2β. Ποια είναι η λειτουργία του Συντάγματος στο πλαίσιο της σύγχρονης φιλελεύθερης αστικής δημοκρατίας;

(μονάδες 13)

2α

Α) Για την υποστήριξη της θανατικής ποινής ένας ωφελμιστής σίγουρα θα πρόβαλε ως επιχείρημα τη θέση του ωφελμισμού σύμφωνα με την οποία; Μια πράξη είναι ηθική σε περίπτωση που το αποτέλεσμα της θα είναι ωφέλιμο για το μεγαλύτερο δυνατό αριθμό ατόμων. Θα υποστήριζε, λοιπόν, ότι ο θάνατος ενός εγκληματία είναι ωφέλιμος για όλους αφού θα τον αποτρέψει από το να επαναλάβει την ανήθικη πράξη του, αλλά και θα γλυτώσει όλους από τον φόβο του εγκληματία.

β) Σε μια φιλελεύθερη αστική δημοκρατία το Σύνταγμα είναι ο βασικός καταστατικός χάρτης οργάνωσης του δημοκρατικού κράτους, που θυμίζει στους πολίτες ότι πρέπει αν σέβονται τους κανόνες, τις δημοκρατικές διαδικασίες διακυβέρνησης και τους νόμους, στη θέσπιση των οποίων μπορούν και οι ίδιοι να συμβάλουν με την ψήφο τους ή με την εκλογή τους ως μελών του νομοθετικού σώματος.